

۶- نگاه‌های به وضعیت جهانی شکر در سال ۱۹۸۷

قیمتهای جهانی شکر در ماههای ژوئن و ژوئیه سال جاری در نتیجه کمبود تقاضاهای وارداتی و اطلاعات مربوط به رشد خوب محصول در این سال کاهش یافت. قیمت‌های روزانه موافقت نامه بین المللی شکر از ۶/۷۵ سنت آمریکا برای هر پوند در ماه مه سال جاری به ۶/۴۵ سنت در ژوئن — کاهش یافت و در ۱۴ روزه اول ژوئیه به ۶/۲۵ سنت برای هر پوند رسید.

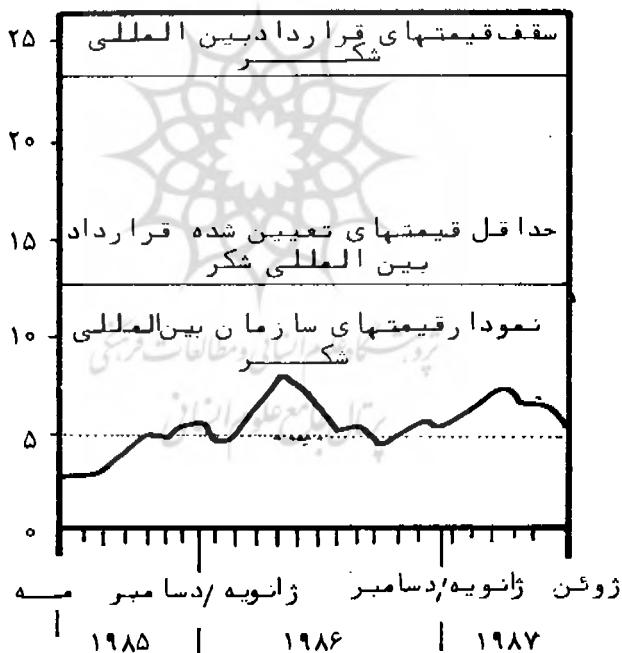
متوسط قیمت‌های جهانی شکر بر اساس قیمت‌های روزانه قرار داد بین المللی شکر در ماه‌های مه و ژوئن سالهای ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۷ واحد: سنت برای هر پوند

قیمتها		سال
میانگین سالانه	میانگین ماه مه	
۲۸/۶۹	۳۰/۹۴	۱۹۸۰
۱۶/۸۳	۱۵/۰۶	۱۹۸۱
۸/۳۵	۸/۱۱	۱۹۸۲
۸/۴۶	۹/۲۴	۱۹۸۳
۵/۲۰	۵/۶۱	۱۹۸۴
۴/۰۶	۲/۸۸	۱۹۸۵
۶/۰۵	۷/۶۷	۱۹۸۶
۶/۸۸	۶/۷۳	۱۹۸۷

ماخذ :

International Sugar Organization, Sugar Yearbook : 1983 , London, 1984 and UNCTAD, Monthly Commodity Price Bulletin, Geneva , July 1987.

اگرچه قیمت جهانی شکر در ژوئن سال جاری بیشتر از دو برابر قیمت‌های شکر در ژوئن سال ۱۹۸۵ می‌باشد، اما این رقم هنوز فاصله بسیار زیادی با سقف قیمت‌های قرارداد بین‌المللی شکر دارد و حتی طی ده سال گذشته تا کنون شاخص قیمت‌های بین‌المللی شکر - بجز در سال‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۸۱ - همیشه از حداقل قیمت‌های تعیین شده در قرارداد بین‌المللی شکر نیز کمتر بوده است و با توجه به بعضی شواهد موجود مانند کاهش بطئی تولید در بعضی از کشورهای صادرکننده و افزایش سهم اتانول حاصل از شکر جهت مصارف سوختی در برزیل، بنظر می‌رسد که سطوح جاری قیمت‌های شکر خام برای کشورهای در حال توسعه که احتیاج مبرمی به ارزهای خارجی دارند، با سنت آمریکا برای هر پوند

هزینه تولید شکر در این کشورها بسیار نامتناسب است. از عوامل عمده ای که

حضور کشورهای جهان سوم را در مقابل رقیبان قدرتمندی چون بازار مشترک اروپا و استرالیا در بازار شکر مکان پذیر ساخته است کمتر بودن هزینه تولید شکر خام در این کشورها از یک طرف و کمبود ارز خارجی و ناچاراً "صدور شکر به هر قیمتی از طرف دیگر می باشد توضیح اینکه بازار مشترک اروپا یکی از مهمترین صادرکنندگان شکر سفید در جهان می باشد. این بازار از پائین بودن قیمت های شکر خام متضرر نخواهد شد، بلکه ارزش افزوده ای که کشورهای عضو این بازار از خرید شکر خام و تبدیل آن به شکر سفید کسب مینمایند بسیار بیشتر از منافع حاصل از تولید و صدور شکر خام می باشد. قابل توجه آنکه در قرارداد جدید بین المللی شکر که از ۱۲ سپتامبر سال جاری قابل اجرا می باشد، سهمیه تعداد آراء بازار مشترک اروپا از ۲۰۸ رای به ۲۳۸ رای افزایش یافته است و از آنجا که در قرارداد قدیم واردکنندگان (۴۴ کشور) و صادرکنندگان (۱۲ کشور) هر کدام ۱۰۰ رای داشتند ولی در قرارداد جدید توزیع آراء بصورت ۸۵ حق رای برای واردکنندگان در مقابل ۱۱۵ حق رای برای صادرکنندگان خواهد بود. سهم بازار مشترک اروپا در کل آراء حدود ۱/۵ درصد افزایش خواهد یافت که رقم قابل توجهی نمی باشد و روشن است که سیاست فشار بر این کشورها بر بازار شکر همچنان ادامه خواهد یافت. در میان کشورهای واردکننده نیز آراء اتحاد جماهیر شوروی از ۳۰۰ به ۳۳۵ و آراء ایالات متحده از ۲۶۰ به ۲۸۷ رای تنزل یافته است و ژاپن طبق قرارداد جدید ۵۴ رای دارد.

طبق برآورد سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO) تولید جهانی شکر سائریفوژ شده برای دوره ۱۹۸۶/۸۷ در حدود ۱۰۲ میلیون تن محاسبه شده است. این مقدار محصول حدود ۲/۵ میلیون تن نسبت به برآورد قبلی و حدود ۵/۲ درصد از محصول دوره ۱۹۸۵/۸۶ بیشتر خواهد بود. علت تجدیدنظر در برآورد قبلی، گزارش افزایش تولید کشورهای آفریقای جنوبی، ایالات متحده آمریکا، اتحاد جماهیر شوروی، یوگسلاوی و تا حدودی برزیل و مکزیک

بوده است .

همچنین تولید جهانی شکر حاصل از چغندر قند طی دوره ۱۹۸۶ / ۸۷ حدود ۳۸ میلیون تن، یعنی ۱/۲ میلیون تن بالاتر از سطح تولید سال قبل و تولید شکر حاصل از نیشکر در این دوره حدود ۶۴ میلیون تن یعنی ۲/۲ میلیون تن بالاتر از سطح تولید دوره ۱۹۸۵ / ۸۶ تخمین زده شده است .

پیش بینی میشود، مصرف جهانی شکر در سال ۱۹۸۷ نیز با ۳/۰ میلیون تن افزایش به حدود ۱۰۲ میلیون تن بالغ گردد که قسمت عمده این افزایش اختصاص به پاکستان و اتحاد جماهیر شوروی خواهد داشت. همچنین انتظار می رود مصرف شکر در کشورهای در حال توسعه با ۱/۹ درصد افزایش به ۵۵/۲ میلیون تن بالغ گردد و مصرف شکر در کشورهای توسعه یافته با حدود ۱ درصد افزایش نسبت به سال قبل به ۴۶/۷ میلیون تن برسد. در این سال تقاضای اضافی در مصرف شکر اتحاد جماهیر شوروی و کشورهای اروپای شرقی تا حدودی با کاهش تقاضای ایالات متحده آمریکا و ژاپن جبران خواهد شد. بطور کلی مصرف جهانی شکر در سال ۱۹۸۷ نسبت به سال گذشته ۱/۵ درصد و نسبت به متوسط سال گذشته ۲/۲ درصد افزایش خواهد یافت .

واردات جهانی شکر نیز در سال ۱۹۸۷ با حدود کمی بیش از ۵ درصد کاهش به ۲۴/۸ میلیون تن خواهد رسید و بنظر میرسد واردات شکر در هر دو گروه کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته رو به کاهش باشد، زیرا شدت کاهش تقاضای وارداتی شکر در ایالات متحده آمریکا به همان اندازه کاهش تقاضای وارداتی کشورهای چین، هندوستان و پاکستان میباشد .

چنانکه مشهود است رشد واردات شکر هماهنگ و معادل رشد مصرف جهانی شکر نمیشود، بلکه برعکس درازای ۱۶ میلیون تن افزایش در مصرف جهانی شکر، واردات جهانی، تفاوت زیادی با رقم ده سال پیش آن نکرده است (مصرف جهانی شکر و واردات جهانی شکر در سال ۱۹۷۸ به ترتیب معادل

۸۶ میلیون تن و ۲۶/۷ میلیون تن بوده است). علت این ناهماهنگی در رشد واردات و مصرف جهانی عمدتاً "در اثر افزایش تولید کشورهای واردکننده شکر و تلاش آنها در جهت خود کفایی و همچنین دنبال کردن سیستم خود مصرفی در تعداد زیادی از کشورهای در حال توسعه جهان با کاهش بربرد شکر در صنعت از طریق تولید فرآورده های جنبی شکر در صنایع سوکروسیمی بوده است. بر طبق برآورد FAO هیچگونه بهبودی برای تقاضای وارداتی سال ۱۹۸۸ نیز انتظار نمی رود مگر آنکه کاهش شدیدی در تولید کشورهای واردکننده عمده رخ دهد و این کاهش گشایشی در وضعیت اقتصادی کشورهای در حال توسعه روی دهد.

علیرغم پیش بینی کاهش در ذخایر جهانی شکر در برآورد مقدماتی سازمان خواربار و کشاورزی (FAO) و موسسه اف. او. لیخت (F.O.Licht's)، سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO) در برآورد تجدیدنظر شده خود پیش بینی مینماید که سطح ذخایر سال جاری نسبت به سطح ذخایر سال قبل بدون تغییر باقی خواهد ماند. همچنین موسسه اف. او. لیخت در گزارش تجدیدنظر شده خود، ذخایر جهانی شکر در سال ۱۹۸۷ را حدود ۳۸ میلیون تن برآورد نموده است. بر اساس گزارش این موسسه وضعیت صادرات جهانی شکر در آینده کساد نزولی خواهد بود (جدول شماره ۲). بر اساس تخمین سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد، موازنه دقیق و تنگاتنگی بین تولید جهانی شکر در دوره ۱۹۸۶/۸۷ و احتیاجات مصرفی شکر در سال ۱۹۸۷ برقرار شده است. بزرگ بودن حجم ذخایر به همراه ارزیابی های اخیر که دال بر افزایش هرچه بیشتر تولید و ذخایر جهانی و تداوم ضعف تقاضای وارداتی شکر می باشد همگی دلالت بر آن دارند که دورنمای سال زراعی ۱۹۸۷/۸۸ زمینه خشوش بینی نسبت به بازار جهانی شکر را فراهم نمیسازد.

صادرات و واردات منطقه‌ای شکر در جهان

واحد: هزار تن

کشورها	دوره	۱۹۸۳/۸۴	۱۹۸۲/۸۳	۱۹۸۵/۸۶	۱۹۸۶/۸۷
آرژانتین		۶۵۲/۴	۳۲۹/۷	۹۷/۵	۱۰۰/۳
باربادوس		۹۹/۹	۶۱/۹	۸۷/۹	۸۷/۵
بولیوی		۲۶/۷	۲۰/۲	۱۳/۲	۸/۵
برزیل		۳۰۱۲/۵	۳۲۵۶/۰	۲۶۵۰/۸	۱۸۴۳/۵
شیلی		۱/۵	-	-	۱۱/۵
کلمبیا		۲۳۳/۹	۳۱۶/۶	۱۹۸/۶	۲۱۲/۴
کاستاریکا		۸۴/۳	۵۳/۵	۷۴/۱	۷۲/۹
کوبا		۶۸۴۰/۴	۷۶۳۲/۹	۶۹۲۶/۶	۶۴۰۲/۶
جمهوری دومینیک		۹۱۳/۳	۷۸۶/۰	۲۷۳/۹	۵۶۴/۰
اکوادور		۱۰/۹	۴۱/۶	۱۶/۲	۹/۰
ال سالوادور		۸۶/۹	۱۰۳/۲	۱۱۲/۵	۹۰/۷
گواتمالا		۳۳۷/۴	۲۹۴/۹	۳۰۳/۰	۳۵۴/۵
گویان		۲۴۸/۶	۲۱۳/۸	۲۲۰/۶	۱۹۷/۶
هندوراس		۹۶/۹	۱۰۳/۵	۹۴/۵	۱۲۶/۲
جامائیکا		۱۶۰/۹	۱۴۷/۰	۱۵۲/۰	۱۵۴/۹
مکزیک		۱۴/۷	۲۲/۵	۲۰۰/۶	۲۸۰/۰
نیکاراگوئه		۹۷/۷	۳۹	۹۷/۴	۱۲۷/۸
پاناما		۱۱۳/۷	۷۷	۷۷/۵	۵۹/۷
پاراگوئه		۱۵	۱۲	۱۰	۱۰
پرو		۱۳۶	۷۰/۲	۵۸/۱	۴۵/۷
ترینیداد و توباگو		۶۱/۸	۶۵/۰	۵۸	۶۰
اروگوئه		۹/۱	۱۱/۷	۱۲/۱	۱۳/۱
واردات ایالات متحده آمریکا		۳۳۲۰/۰	۲۳۳۴/۸	۲۰۴۷/۲	۱۵۸۱/۲
واردات بازار مشترک اروپا		۳۱۸۹/۴	۲۹۴۲/۹	۲۶۹۲/۵	۲۵۵۲/۰
واردات اتحاد جماهیر شوروی		۵۴۰۸/۱	۴۹۰۲/۹	۵۱۴۰/۶	۵۶۰۰/۰

صادرات کشورهای آمریکای لاتین

واردات کشورهای

- (۱): FAO, Food Outlook, Rome, August 1987
- (۲): World Economic Service , July 29, 1987.
- (۳): World Economic Service, September 23, 1987.
- (۴): Latin American Commodities Report, August 20, 1987.
- (۵): Latin American Commodities Report, September 3, 1987.
- (۶): International Sugar Organization, Sugar Yearbook 1983,
(London, 1984).
- (۷): UNCTAD, Monthly commodity Price Bulletin, (Geneva: U.N. pub,
July 1987).

خواننده محترم سلام علیکم

در صورت تمایل به اشتراک ما بنامه لطفاً حق اشتراک دوره درخواستی را به حساب
شماره ۲۸۹۹ بانک ملی ایران، شعبه کریم خان زند، تهران واریز و اصل پیش
بانکی را همراه با آدرس دقیق و مشخصات خود به نشانی مؤسسه ارسال فرمایید.
تغییر آدرس یا هرگونه اشکال در دریافت ما بنامه و نظرات و پیشنهادات خود را به آدرس
مؤسسه و یا از طریق شماره تلفن ۸۳۹۶۳۸ یا موبایل در میان بگذارید.
ما بنامه برزیلهای بازرگان